

Akcijski načrt za svetovanje na področju ekološkega kmetijstva v letu 2025

Svetovanje in učinkovit prenos znanja sta ključna elementa pospeševanja razvoja ekološkega kmetijstva. Podpora kmetijam je pomembna tako v začetni fazi, preden se kmetije sploh odločijo za preusmeritev, med fazo preusmeritve, kakor tudi takrat, ko so kmetije zaključile preusmeritveno obdobje in že pridobijo certifikat za ekološko kmetovanje. Zato ta akcijski načrt naslavlja aktivnosti svetovanja v vseh treh fazah.

Kot glavne vsebine, ki so pomembne za uspešno izvajanje svetovanja na področju ekološkega kmetovanja v vseh treh fazah razvoja ekoloških kmetij so bile izpostavljene:

- Aktualna baza podatkov dovoljenih sredstev v ekološkem kmetovanju (FFS sredstva, kakor tudi gnojila, biostimulatorji itd).
- Tehnološka navodila za vse glavne panoge v ekološkem kmetovanju (npr. ekološkem sadjarstvu: ekološka pridelava posameznih sadnih vrst). Potrebno je posodobiti obstoječa navodila in pripraviti navodila za panoge za katere še niso izdelana.
- Ustrezne raziskave na področju ekološkega kmetovanja za svetovanje priporočenih sort kmetijskih rastlin, ustreznega sadilnega materiala, tehnologije pridelave vključno s primerno mehanizacijo, pričakovani pridelki v ekološkem kmetijstvu, metode dela
- Učinkoviti pristopi k trženju in razvoju dopolnilnih dejavnosti za ekološke kmetije
- Jasne kalkulacije finančnih učinkov preusmeritve v ekološko kmetijstvo (dopolnitev orodja Farm Manager za izdelavo ekoloških kalkulacij), priprava razvojnih načrtov za ekološko kmetovanje (glede na fazo preusmeritve)

Načini dela in pristopi:

Do kmeta: osebna svetovanja, uporaba interaktivnih metod, ki bodo zagotovila večjo privlačnost za kmete – ogledi dobrih praks, prikazi, predavanja v obliki delavnic, predavanja preko spleta, video konference, priprava kmetij za izvajanje obiskov na kmetijah.

JSKS: organizacija specialistov samo za ekološko kmetovanje, na vsakem zavodu po en specialist za ekološko kmetovanje (generalno) in en specialist za ekološko kmetovanje s točno določeno vsebino (živinorejo, poljedelstvo, sadjarstvo, biodinamiko,...) in njihova sektorska vključenost v vse panožne strokovne skupine pri KGZS kjer se obravnava tudi ekološko pridelavo ter strokovno skupino za ekološko kmetovanje na KGZS. Trenutna struktura sistema ne omogoča realizacije 2 specialistov na zavod že v letu 2025. V letu 2025 stečejo pogovori med MKGP in JSKS o načinu realizacije za naprej. Delo na izboljšanju znanja svetovalcev o ekološkem in biodinamičnem kmetijstvu, centralna koordinacija med kmetijsko gozdarskimi zavodi (koordinacija dela preko strokovne skupine za ekološko kmetovanje), mesečni pregled dela na področju ekološkega kmetijstva, polletni sestanek z MKGP in pregled izvedenega na osnovi mesečnih pregledov.

Lokalne skupnosti: promocija ekološkega kmetijstva s pomočjo občin (doseči posluš občin za ekološko kmetijstvo), priprava kmetij za obisk (strokovna recenzija in določitev ekoloških

kmetij, ki so primerne za ogled) in spodbujanje lokalnih skupnosti – občinskih predstavnikov, šol, predstavnikov javnih zavodov, organizatorjev prehrane k obisku.

Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano (MKGP): težnja po zmanjšanju birokracije do ekoloških kmetov, redni sestanki , polletni sestanki s predstavniki MKGP na nivoju JSKS in pregled izvedenega dela in ocena učinka, podpora MKGP pri povezovanju svetovalne službe z raziskovalnimi institucijami pri vključevanju v raziskave in prenosu znanja, določitev stalnih demonstracijskih kmetij in pogojev za njihovo delovanje, povezovanje z izvajalci drugih javnih služb, koordinacija usklajenosti programov dela s programom dela JSKS ter skupna priprava izhodišč za izvajanje JSKS in ostalih javnih služb v naslednjem sedemletnem koncesijskem obdobju.

Raziskovalci: izboljšanje sodelovanja in komunikacije s svetovalno službo, redni delovni sestanki, vključenost javne službe v odločitve o potrebah po raziskavah (raziskave naj bodo odraz dogajanja na terenu), programi dela javnih služb naj bodo usklajeni, ločeni razpisi za raziskave na področju ekološkega kmetovanja.

Opis nalog, ki jih bo v letu 2025 izvedla JSKS:

Zap. Št.	Vsebina	Cilj	Način dela	Naloge
1.	Razvojni in podporni načrti za ekološke kmetije	Podpora pri odločitvi za ekološko kmetovanje, ter v začetni fazi ekološkega kmetovanja	<p>-Izdelava načrtov kmetijam, ki so 1. in 2. leto v preusmeritvi.</p> <p>-Izdelava načrtov za tržne konvencionalne kmetije, ki imajo potencial za ekološko kmetovanje.</p> <p>-Izdelava načrtov za ekstenzivne ekološke kmetije za izboljšanje tržnega potenciala</p>	<p>Izdelava osnutkov za izdelavo razvojnih in podpornih načrtov in posredovanje v potrditev na MKGP do konca marca 2025. Načrti vsebujejo tudi izpolnjen vprašalnik Kako blizu ekološkemu kmetijstvu je vaša kmetija.</p> <p>Načrti vključujejo opis problemov in ovir za vstop v ekološko kmetovanje ali za razvoj kmetije – vsebine, ki bi bile primerne za EIP projekte se posreduje koordinatorju inovacijskih posrednikov.</p>
2.	Sestanek strokovno-tehničnih koordinatorjev javnih služb, skupaj s predstavniki MKGP in JSKS	Izdelava tehnoloških navodil	<p>-Predstavitev aktivnosti na področju ekološkega kmetijstva v vseh javnih službah.</p> <p>-Dogovor o posodobitvi in izdelavi tehnoloških listov za ekološko kmetijstvo.</p> <p>-Dogovori o sodelovanju za posamezno vsebino.</p>	<p>Organizacija skupnega sestanka v 2. polovici marca (s strani MKGP), ki vključuje tudi dovolj časa za ekološko kmetovanje. Najprej se organizira generalni sestanek, temu sledijo še sestanki po panogah, vsebine ekološkega kmetovanja morajo biti obravnavane horizontalno.</p> <p>Pri sestankih po panogah se zato vključi prisotnost svetovalcev/članov strokovne skupine.</p>

3.	Osebno svetovanje	Strokovna podpora kmetu	<p>-Osebno svetovanje kmetom za ekološko kmetovanje.</p> <p>-Vključitev specialistov za ekološko kmetovanje.</p>	<p>V skladu s potrebami se izvaja osebno svetovanje za ekološko kmetovanje, glede na potrebe se v svetovanje vključi tudi specialista za ekološko kmetovanje.</p>
4.	Skupinske dejavnosti	Usposabljanje in mreženje	<p>-Izvajanje prikazov dobrih praks in tehnologij pridelave</p> <p>-Ogledi dobrih praks</p> <p>-Z vsako dejavnostjo je potrebno nasloviti vsaj eno potrebo</p> <p>-Dogodke se izkoristi za mreženje in glede na vsebine se povabi še druge deležnike (predstavnike občine, javnih zavodov, šol,...)</p>	<p>Vsak kmetijsko gozdarski zavod v letu 2025 pripravi vsaj en prikaz dobrih praks samo na temo ekološkega kmetijstva, koordinacijo prikazov teče preko strokovne skupine za ekološko kmetovanje.</p>
5.	Platforma E naSVET	Izobraževanje kmetov o ekološkem kmetovanju	<p>-Objava vsebin za izobraževanje in informiranje kmetov na platformi E naSVET.</p>	<p>-Strokovna skupina za ekološko kmetovanje v letu 2025 pripravi nabor že obstoječih vsebin za izobraževanje kmetov iz področja ekološkega kmetijstva, ki so ustrezna in vsebinsko aktualna in poskrbi za objavo vsebin na platformi.</p> <p>V letu 2025 bo objavljenih vsaj 15 vsebin in 10 posnetkov dobrih praks.</p> <p>Preveri se možnost rednih prognostičnih obvestil samo za ekološko kmetovanje.</p>

6.	Udeležba predstavnikov MKGP na sestankih strokovne skupine za ekološko kmetovanje	Izboljšanje sodelovanja MKGP in svetovalne službe	<p>Na sestanke strokovne skupine za ekološko kmetovanje se vabi predstavnike MKGP na obdobje 2 mesecev, glede na vsebine sestankov lahko po potrebi tudi večkrat.</p> <p>Na obdobje 6-ih mesecev se naredi tudi pregled in refleksija glede akcijskega načrta za svetovanje na področju ekološkega kmetijstva.</p>	<p>Koordinator za ekološko kmetovanje pri JSKS poskrbi za redno vabljenje predstavnikov MKGP na sestanke strokovne skupine. Na pol leta poskrbi, da je na dnevnem redu sestanka tudi točka – refleksija izvedenih aktivnosti po akcijskem načrtu. Pri tem se vključi tudi refleksija o dodatnih potrebah, ki se pojavijo na terenu.</p>
7.	Preveriti in po možnosti razširiti članstvo strokovne skupine EKO s predstavnikom I-koncert, KIS in raziskovalnih institucij	Izmenjava strokovnih mnenj, strokovna gradiva in dogodki, povezovanje v smislu močnejšega AKISa	<p>Na sestanke strokovne skupine za ekološko kmetovanje se vabi predstavnike kot stalne člane strokovne skupine.</p>	<p>V sodelovanju z MKGP se prouči možnost oz. se animira navedene institucije za sodelovanje</p>

8.	Mesečna poročila	Spremljanje delovanja JSKS na področju ekološkega kmetovanja	Koordinator za ekološko kmetovanje na KGZS spremlja mesečno porabo ur za ekološko kmetovanje po zavodih.	Mesečno spremljanje porabe ur za ekološko kmetovanje in priprava odziva v primeru odstopanja od načrtovane porabe ur.
9.	Prenos znanja	Izboljšanje znanja kmetijskih svetovalcev	Interni prenos znanja na nove sodelavce. Prenos znanja med institucijami.	Izvedba usposabljanja specialistov, ki delajo na področju ekološkega kmetovanja skupaj s kontrolni organizacijami za krepitev osebnega svetovanja za ekološko kmetovanje terenskih svetovalcev (2 dni). Izvedba usposabljanja na FiBL Švica. Vsebine ekološkega in biodinamičnega kmetovanja se smiselno pokrije tudi v okviru drugih strokovnih usposabljanj.